
Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Kosovës,

Në mbështetje të nenit 21.2 dhe 79 të Ligjit Nr. . 03/L-051 për Aviacionin Civil,

Duke pasur parasysh nënshkrimin e Marrëveshjes Shumëpalëshe për Themelimin e Hapësirës së Përbashkët Evropiane të Aviacionit (më tej referuar si “Marrëveshja për HPEA”) në emër të Kosovës, nga ana e UNMIK-ut, si dhe hyrjes së përkohshme në fuqi të Marrëveshjes për HPEA për Kosovën, më 10 tetor 2006,

Duke pasur parasysh se Republika e Kosovës ka pranuar obligimet ndërkombëtare të Kosovës, përfshirë edhe ato të lidhura në emër të Kosovës nga UNMIK-u,

Me qëllim të përcaktimit të rregullave dhe procedurave për certifikimin e ofruesve të shërbimeve të navigimit ajror në Republikën e Kosovës në përputhje me nenin 7 të Rregullores (KE) Nr. 550/2004 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 10 marsit 2004 për ofrimin e shërbimeve të navigimit ajror në Qiellin e Vetëm Evropian (Rregullorja e Ofritit të Shërbimeve) dhe Rregullores së Komisionit (KE) Nr. 2096/2005 të 20 dhjetorit 2005 duke përcaktuar kërkesat e përbashkëta për ofrimin e shërbimeve të navigimit.

Nxjerr këtë:

RREGULLORE Nr. 12/2010
PËR CERTIFIKIMIN E OFRUESIT TË SHËRBIMEVE TË NAVIGIMIT AJROR

Neni 1

1.1 Kjo Rregullore definon termat dhe kushtet të cilat duhet të përmbushen nga Ofruesit e Shërbimeve të Navigimit Ajror (OSHNA) që punojnë dhe janë të regjistruar në Republikën e Kosovës dhe metodat e lëshimit të certifikatave të aftësive dhe privilegjeve të Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës të Kosovës, që vepron si Autoritet Mbikëqyrës Kombëtar (AMK), në procesin e certifikimit dhe mbikëqyrjes së vazhdueshme të Ofruesve të SHNA.

1.2 Kërkesat e shkruara në këtë Rregullore nuk janë relevante për ofruesit e shërbimeve të navigimit ajror ushtarak në lidhje me operacionet ushtarake dhe trajnimet ushtarake.

Neni 2

2.1 Për qëllim të kësaj Rregulloreje, aplikohen shprehjet dhe definicionet në vijim:

Aviacioni i Përgjithshëm: transporti civil ajror përveç atij të transportit komercial ajror ose që punon nga ajri;

Hazardi: Kërcënimi potencial: çdo situatë, ndodhi ose rrethanë e cila në kushte të veçanta mund të sjell deri te incidenti ose aksidenti;

Risku: Kombinimi i mundësive dhe shpeshhtësisë së ndodhive të incidenteve serioze dhe ndikimet në siguri;

Autoriteti Mbikqyrës Kombëtar – AMK: Autoriteti i cili mbikëqyrë punën e certifikimit të Ofruesve të SHNA, mbikëqyrë shërbimet e navigimit ajror që nënkupton mbikëqyrje të vazhdueshme për përmbushjen e disa kushteve të shkruara, dhe punëve të tjera në pajtim me këtë Rregullore. Autoriteti i Aviacionit Civil i Republikës të Kosovës (më tej referohet si “AAC”) është AMK për Republikën e Kosovës;

Mbikëqyrja e Sigurisë- AMK punon në pajtim me Rregulloren (KE) Nr. 1315/2007, dhe mbikëqyr Organizatat e Sigurisë të cilat merren me funksionimin e MRRTA ose MHA;

Organizata Operuese – Një organizatë që ofron shërbime inxhinierike dhe teknike që shërbejnë si mbështetje e shërbimeve të SHTA ose KNS, dhe e cila mund të jetë pjesë e Ofruesit të SHNA ose si person i pavarur juridik;

Organizata e Pranuar – Një organizatë e caktuar nga AMK për të kryer disa aktivitete mbikëqyrëse në emër të saj;

Përshkrimi i Organizatës- Dokumenti i cili përshkruan organizatën dhe modulën e punës së Ofruesit të SHNA;

Veprimet Korrektuese- Hapat e ndërmarra për eliminimin e çfarëdo shkaktari të mos-pajtueshmërive ndaj kërkesave të shkruara;

Certifikata e aftësive – *Certifikata e Ofruesve të shërbimeve të navigimit ajror*: Është një dokument i lëshuar nga AMK, dhe konfirmon se Ofruesi i SHNA është në pajtueshmëri me rregullat relevante për të ofruar një ose më shumë shërbime të navigimit ajror;

Rregullorja e KE Nr. 550/2004- Përcakton kornizën për krijimin e Qiellit të Vetëm Evropian;

Rregullorja KE Nr. 2096/2005- Përcakton Kërkesat e Përbashkëta për ofrimin e shërbimeve të navigimit ajror;

Rregullorja KE Nr. 1315/2007- Për mbikëqyrjen e sigurisë në Menaxhimin e Trafikut Ajror dhe amandamenton Rregulloren (KE) Nr. 2096/2005;

Aplikacioni për Certifikim – Forma për Ofruesin e SHNA e cila udhëzon AMK-në me qëllimin final të lëshimit të Certifikatës;

Kërkesat e Përbashkëta – Kërkesat të cilat duhet të përmbushen nga Ofruesit e SHNA (bazuar në Rregulloren e KE Nr. 2096/2005);

- a) *Kërkesat e Përgjithshme:* Kërkesat të cilat duhet të përmbushen nga të gjithë Ofruesit e SHNA pa ndonjë lidhje ndaj ndonjërit shërbim që ata ofrojnë (duke u bazuar në Rregulloren e KE Nr. 2096/2005, neni 3 dhe Aneksi 1);
- b) *Kërkesat e Veçanta:* Kërkesat të cilat duhet të plotësohen nga Ofruesit e cilitdo shërbim në navigimin ajror (duke u bazuar në rregulloren e KE Nr. 2096/2005, neni 3, dhe Anekset 2, 3, 4 dhe 5);

2.2 Për qëllim të kësaj Rregulloreje, aplikohen shkurtesat në vijim:

AMK - Autoriteti Mbikëqyrës Kombëtar

OSHNA – Ofruesi i Shërbimeve të Navigimit Ajror

MTA – Menaxhimi i Trafikut Ajror

MRRTA –Menaxhimi i Rrjedhës së Trafikut Ajror

SHTA – Shërbimet e Trafikut Ajror

SHIA – Shërbimet Informative Aeronautike

KNS – Komunikimi, Navigimi, Survejimi

SHME – Shërbimet Meteorologjike

MHA – Menaxhimi i Hapësirës Ajrore

EKRRS - Kërkesat Rregullative të Sigurisë Eurocontrol

Neni 3

Një Ofrues i Shërbimeve të Navigimit (SHNA) duhet të ofroj shërbimet e navigimit ajror në hapësirën ajrore të Republikës së Kosovës, vetëm nëse ai Ofrues posedon paraprakisht Certifikatën për ofrimin e shërbimeve të tilla.

Neni 4

Pavarësisht nga Neni 3, Ofruesit e SHNA ushtarak në Republikën e Kosovës dhe / ose në shërbim të Mbrojtjes Ajrore mund të ofrojnë shërbime SHTA për Trafikun e Përgjithshëm Ajror në pajtueshmëri me Rregulloren (KE) 550/2004 Neni 6 (5) pa poseduar paraprakisht certifikatën për ofrimin e shërbimeve të tilla.

Neni 5

Çdo shërbim i ofruar i navigimit Ajror duhet të jetë në pajtim me termat e certifikatës.

Neni 6

6.1 Një Ofrues i SHNA duhet të informoj AAC-në përbrenda 120 ditëve para datës së planifikuar për dorëzimin e kërkesave për marrje të Certifikatës.

6.2 Pas pranimit të njoftimit paraprak, përcaktuar në paragrafin 1, AAC duhet të konfirmoj planin për certifikim dhe ta përcjellë atë tek Ofruesi i SHNA brenda 30 ditësh, së bashku me listën kontrolluese për përputhshmërinë me Kërkesat e Përbashkëta.

6.3 Ofruesi i SHNA dorëzon në AAC aplikacionin për marrjen e certifikatës brenda 30 ditësh nga data e pranimit të planit për certifikim, ashtu siç është definuar në paragrafin 2.

Neni 7

7.1 Një Ofrues i SHNA, i cili përcaktohet që të mos përfitoj nga ofrimi i shërbimeve ndërkufitare, mund të aplikojë në AAC për certifikatën e cila është e kufizuar vetëm për hapësirën ajrore nën përgjegjësinë e Republikës së Kosovës.

7.2 Në mënyrë që të bëjë një kërkesë të tillë, një Ofrues i SHNA duhet të ofroj shërbimet ose të planifikon t'i ofroj ato shërbime vetëm në lidhje me një ose më shumë kategori si në vijim:

- a) aviacioni të përgjithshëm;
- b) punë ajrore;
- c) transport komercial ajror i kufizuar për avionët me masë më të vogël se 10 tonelata të peshës maksimale për ngritje ose me më pak se 20 ulëse për pasagjer;
- d) transport komercial ajror me më pak se 10,000 lëvizje për vit, pavarësisht peshës maksimale për ngritje dhe numrit të ulëseve për pasagjer, 'lëvizjet' fillojnë së numëruari si shumë e përgjithshme e ngritjeve dhe aterimeve dhe të kalkuluara nga mesatarja e tre viteve të fundit.

7.3 Në mënyrë që të bëjë një aplikim të tillë, një ofrues i shërbimeve të navigimit ajror që nuk është ofrues i shërbimeve të trafikut ajror, duhet që të ketë një qarkullim vjetor prej EUR 1.000.000 ose më pak në lidhje me shërbimet që i ofron ose që planifikon t'i ofroj.

7.4 Në mënyrë që të bëjë një aplikim të tillë një aplikues i cili ofron shërbime informuese të aeroportit për fluturime duhet të operojë rregullisht në jo më shumë se në një pozitë pune në cilindo aeroport.

Neni 8

Certifikimi i AAC-së për ofrimin e shërbimeve të kushtëzohet me pajtueshmërinë e Ofruesit të SHNA dhe njërive të tij me Kërkesat e Përgjithshme të aplikueshme për ofrimin e shërbimeve të navigimit ajror të përcaktuara me Rregulloren e Komisionit (KE) 2096/2005.

Neni 9

Pavarësisht nga Neni 8 i kësaj Rregulloreje, certifikimi i AAC-së për ofrimin e shërbimeve të kufizuara nën një aplikacion në pajtim me nenin 7 të kësaj Rregulloreje, duhet të përfshijë përjashtimet e veçanta nga përputhja me Kërkesat e Përbashkëta, ashtu siç janë lejuar me nenin 4 të Rregullores së Komisionit (KE) 2096/2005.

Neni 10

AAC duhet, para se të lëshoj certifikatën për ofrimin e shërbimeve, të kryej mbikëqyrjen e Ofruesit të SHNA dhe / ose njësitit(eve) në përputhshmëri me kërkesat e Rregullores së Komisionit (KE) 1315/2007 dhe "Manualin e Procedurave të Mbikëqyrjes së Sigurisë së Shërbimeve të Navigimit Ajror" të AAC-së. Një mbikëqyrje e tillë do të përfshijë auditimin e Ofruesit të SHNA dhe njërive të tij.

Neni 11

Ofruesi(t) i SHNA që aplikon për certifikim duhet, së bashku me aplikacion, të ofroj edhe dokumentet e specifikuar në nenin 13 të Rregullores dhe çfarëdo dokumenti tjetër që kërkohet nga AAC dhe të lehtësoj dhe bashkëpunoj me auditimet dhe inspektionet ashtu siç kërkohet.

Neni 12

Një certifikim për ofrimin e shërbimeve të trafikut ajror duhet të ketë të specifikuar afatin e caktuar kohor të vlefshmërisë dhe t'iu nënshtrohet disa kushteve të veçanta ashtu siç AAC e konsideron të arsyeshme.

Neni 13

Një Ofrues i SHNA duhet t'i dorëzojë AAC-së (dhe të mirëmbajë duke dorëzuar çdo amendament për aq kohë sa Ofruesi i SHNA është i Certifikuar) një përshkrim të

organizatës që përmban informatat si në vijim:

- a) Një deklaratë të nënshkruar nga Kryeshefi Ekzekutiv apo ekuivalent që konfirmon se organizata dhe çdo dokumentacion i referuar shoqërues definojnë përputhshmërinë aktuale dhe në vazhdimësi, të organizatës me të gjitha kërkesat e apilkueshme dhe pajtohet që t'i ofrojë AAC-së çfarëdo informate për vlerësimin e përshkrimit;
- b) Politikën e sigurisë së organizatës në pajtim me direktivat e Kërkesave të Përbashkëta;
- c) Titujt e pozitave dhe emrat e menaxhmentit të lartë;
- d) Llogaridhënien dhe përgjegjësitë e këtyre menaxherëve të lartë në lidhje me implementimin e Kërkesave të Përbashkëta përfshirë:
  - i. Përshkrimin e plotë të funksionit të menaxhimit të sigurisë të identifikuar në organizatë, me përgjegjësi për zhvillimin dhe menaxhimin e sistemit të menaxhimit të sigurisë;
  - ii. Llogaridhëniet dhe përgjegjësitë, si dhe angazhimet për të siguruar se menaxhmenti i lartë i organizatës është aktivisht i përfshirë në menaxhimin e sigurisë;
- e) Një strukturë organizative që tregon linjën e përgjegjësive të menaxhmentit në fushat e mbuluara nga Kërkesat e Përbashkëta;
- f) Një përshkrim të përgjithshëm të resurseve njerëzore;
- g) Një përshkrim të përgjithshëm të objekteve dhe pajisjeve të organizatës;
- h) Fushëveprimin e shërbimeve që do të ofrohen nën këtë certifikatë;
- i) Procedurën për amendamentimin e përshkrimit dhe të njoftimit të AAC-së për çdo ndryshim;

Neni 14

14.1 Një Ofrues i SHNA duhet të ketë të vendosur dhe të mirëmbajë gjatë tërë kohës sa është i i certifikuar, një përshkrim të kompletuar se si organizata i përmbushë dhe si do të vazhdojë t'i përmbushë Kërkesat e Përbashkëta të cilat mund të përfshijnë referenca specifike për ose dorëzimin e disa ose të gjitha dokumenteve në vijim:

- a) Manualin e Menaxhimit të Sigurisë;

- b) Sistemin e Menaxhimit të Sigurisë (përfshirë procedurat e veçanta për secilën njësi);
- c) Kutinë e Sigurisë për secilën njësi (nëse ka);
- d) Manualin e Operimit të SHTA për secilën njësi;
- e) Trajnimin e kontrollorëve të trafikut ajror dhe procesin e mirëmbajtjes së kompetencave që kërkohen me Rregulloren e AAC Nr. 04/2008 për Licencimin e KTA;
- f) Trajnimin e personelit inxhinjerek dhe teknik, procesi i kualifikimit dhe mirëmbajtjes së kompetencave që kërkohet me Rregulloren e Komisionit (KE) 2096/2005;
- g) Sigurimin se personeli është i trajnuar dhe është kompetent në mënyrë adekuate për punën që kërkohet prej tyre ta bëjnë.
- h) Dokumentacionin e garantimit të Sigurisë që përfshin:
  - i. informata për ndryshimet e ndërlidhura me sigurinë në secilën njësi;
  - ii. dokumentacionin në lidhje me ndryshimet e procedurave të SHTA (udhëzime shtesë ose të përkohshme etj.);
  - iii. Vlerësimet e Sigurisë dhe Analiza e Rreziqeve të ndërlidhura me ndryshimet në operim.
  - iv. Raportet hetimore të brendshme të sigurisë të ndërlidhura me raportet e ndodhive ose të ndërmarrura si rezultat i ndodhive relevante për siguri të raportuara përmes një procesi të brendshëm të raportimit;
  - v. Procesverbalet e takimeve në të cilat janë diskutuar çështjet e ndërlidhura me sigurinë (p.sh. komitetet teknike ose inxhinjerieke të KTA, ose Grupet Punuese për Menaxhimin e Sigurisë, nëse grupe të tilla janë themeluar);
  - vi. Raportet e brendshme e analizave të sigurisë ose shqyrtimet së bashku me të dhënat për veprimet e ndërmarrura për të adresuar rekomandimet që kanë rezultuar;
  - vii. Raportet e auditimeve të brendshme për SMS për përputhshmërinë ose efektivitetin.
- i) Sistemin e Sigurimit të Cilësisë ;

- j) Manualin e Menaxhimit të Sigurisë;
- k) Planin Biznesor pesë (5) vjeçar dhe Planin Vjetor;
- l) Raportin Vjetor.

Neni 15

Ofruesit e SHNA duhet të dorëzojnë aplikacion për marrjen e Certifikatës, jo më vonë se 6 muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje.

Neni 16

Kjo Rregullore hyn në fuqi më 18 nëntor 2010.

Dritan Gjonbalaj
Drejtore i Përgjithshëm